

TARTIŞMALAR

Oturum Başkanı: Şimdi tartışma zamanı. Tabii vaktimiz herhalde var diye düşünüyorum. Siz yöneticiler ne kadar süremiz vardır bilmiyorum, bir yarım saat var. O zaman tartışma içerisinde isteyen birlik başkanımız varsa onlar söz alsınlar konuşsunlar.

İlhan GÜLLE: Edirne Köy-Koop Merkez Birliği Yönetim Kurulu Üyesi İlhan Gülle. Değerli Katılımcılar, kooperatifçilik denince akla üretim gelir. Bunun dışında bugün burada hocalarımızdan dinlediğimiz her ne kadar güzel sözlerle, icraatlar görsek de burada üretim ve bu üretime köylüler sahip çıkmaktadır. Edirne’imizde kooperatifçilik, sulama kooperatifleri ve tarımsallar olarak iki sınıfta kendilerini göstermektedirler üreticilere. Az önce arkadaşımızın GAP’a anlatırken ben dinlediğimde bizim tersiyer dediğimiz kanallarda, bizim ilimizde dört tane sulama kooperatifi faaliyet göstermektedir. Bu dört kooperatifin faaliyet göstermiş olduğu alanlarda yaklaşık 100 tanesi sulama yapmaktadır tarımsal amaçlı kooperatiflerimizle. Bu 100 tane kooperatifte örneğin 18 köye hitap eden Altınyazı Karataş Kooperatifi vardır. Bu 18 köyde de kooperatiflerimiz vardır, tarımsal kalkınma kooperatifimiz. Bunlar pirinç, süt, ormancılık, sebzeçilik, tarımsal kalkınma kooperatifinin üyesidir, bunlar üreten arkadaşlarımız. Yani burada kooperatifçiliği işte birlikler olarak ve diğer, bir köyde bir kooperatif kurulmasından yana bizim tavrımız. Bir köyde sulama kooperatifi, tarımsal kalkınma, ormancılık gibi bunun bölünmemesini ben talep ediyorum.

Bir de arkadaşımız dedi ki, bakım onarımla ilgili fon ayrımı. Bu birliklere fon ayrımında, burada direkt DSİ Genel Müdürlüğü’nden mi fon ayrılıyor, yoksa bunların kendi sulamalarına aldıkları paydan mı fon ayrılıyorlar? Şimdi bizim de aynı şekildeki kooperatiflerimiz yıllık sulama bedelini çıkardıklarından, örnek veriyorum. Benim bu yıl bulunmuş olduğum bölgede dönümüne 25 milyon sulama bedeli ödedik. Üretici bunda kazandı mı? Kazandı. Öğleden önce de ben burada bir soru yöneltmişim DSİ’deki arkadaşımıza. Biz Meriç Nehri’nden suyu, dört terfiyle barajlara aktarmaktayız. Biz orada bu şekilde mücadele ederek bu işin içinde yoğurulan kişiler, ama tabii ki bunun işte yatırım kararlarını verirken, 18 tane köyden 1500 küsuratlı üye bu katılımlarda söz hakkına sahipti. Eğer pompalar atıl durumdaysa bunların değişmesi gerek. Teknolojiye ayak uydurmak zorundasın. Çünkü yaşayabilmek için.

Ve Dünya Bankası’nın destekleri dendi. Dünya Bankası’nın desteklerinde burada DSİ’nin bizlere göre gördüğümüz eksiklerinden biri, kendi araç parklarının kooperatiflere kullanılmaması. Bizleri Dünya Bankası desteklerine sevkedip, az önce de burada bir arkadaşımız tabii ilan etti. Yani 300 milyarlık makine. Aslında makinanın gerçek değeri 200 milyar. Oysa adam bize verdiği desteklemeyi yine ülkesine bize fahiş fiyata satarak alıyor. Artı bir de sanayisini çalıştırıyor. Bize yedek parça satıyor. Bizler burada DSİ’nin makine parkından, Köy Hizmetlerinin makine parkından, yer altı sulamalarında DSİ ve Köy Hizmetleri’nin eleman ve araçlarından, kuyuların bakım ve onarımlarını, bizler köylü olarak yeterli seviyede yüksek lisans görmüş mühendise sahip değiliz, bizim kuyumuzun altında ne çıkacağını biz köylü olarak bilemeyiz. Ama Köy Hizmetleri’nde, DSİ’de bu işin ihtisasını yapmış, ilmini görmüş kişiler, yüksek okul mezunları var. İşte profesörlerden faydalanarak köye hizmet getiren sulama kooperatiflerinin kuyularında bunların mutlaka bilgi birikimini aktarmaları gerek.

Bir de kooperatiflerin sıkıntıları tohum konusunda. Ülkemizde tohumculuk maalesef bitmiş durumdadır. Dışarıdan gelecek olan tohumların kalitesi.

Oturum Başkanı: Kimseye soru soruyor musunuz? Tabii bütün tarım kooperatiflerine de girmeyelim, sulama kooperatifi üzerinde duralım. Edirne Kooperatifini iyi tanırım da, bütün tarım kooperatifçiliğine girersek işin içinden hiç çıkamayız onu söyleyeyim. Tabii

biliyorum, ben Köy-Koop'un eski yöneticisiyim. Yani Köy-Koop meselesini bana anlatma da, burada şimdi sulamadan çok Köy-Koop'a girmeyelim, iş uzar sonra.

İlhan GÜLLE: Tarımsal sulama yapan kooperatiflerimizin en büyük girdilerinden biri mazottu. O bugün öldü veyahut işte 3-5 sene önce öldü. Daha önceki yıllarda sulamalarımız mazotluydu, pahalı diye elektriğe dönüldü. Ve bu elektriğe yatırılan yatırım rakamları çok büyüktür, bu ilimizde değil, diğer illerde de aynı şekildedir. Fakat elektrik tüketiminin fiyatları da çok yüksek derecede artmış bulunmaktadır. Şu an mazota eş değerdedir. Üretici Avrupa ile burada yarışması için, ucuz girdi temin etmesi gerekmektedir. Eğer böyle elektrik fiyatları arttığında mazottan daha pahalı sulamaya geldiğinde, biz Avrupa'yla nasıl yarışırız diyorum. Ucuz elektriğin temin edilmesini istiyoruz. tohumu mutlaka araştırılması ve burada üretilmesi, tohum işi bizim için çok önemlidir efendim.

Oturum Başkanı: Pirinç tohumu mu?

İlhan GÜLLE: Yok pirinç değil. Yani bugün şöyle örnek vereyim: 2000 tane taçsız karpuz çekirdeğinin tohumu 160 milyon liradır.

Oturum Başkanı: Evet bütünüyle teknoloji tabii o.

İlhan GÜLLE: Bunu bizim bir süre çiftliğimiz var, devletimizin kontrolü altında. Onlar da üretilip kooperatifler aracılığıyla çiftçilere dağıtılsa, bu hem girdimizi azaltır, hem ülkemize kazandırır.

Bir de Tarım Bakanlığı'nda görevli bir arkadaşımız, arazi toplulaştırılmasının gündeme alınmasını ve ülkemizde artık böyle başıboş tarım değil, ülkemizde mutlaka tarımın deseni, ülke ihtiyaçlarına göre ayçiçeği, pirinç vesaire, pancar olmalı. Biz pancar kotalarını hep sıkıyoruz. Burada bu yıl daha da düştü pancar üretimimiz. Biz üreterek bu ülkeye hizmet etmek istiyoruz, bulunduğumuz yerde istihdam edelim. Bunu siyasilerden bekliyoruz teşekkür ederim.

Soru: Sayın Başkan, Değerli Arkadaşlarım. Bir noktada yeterli su yok, kanal sulamaya açmış. Bunun yüzde 40'ı çeşitli nedenlerle sulanmıyor. Barajı var, kanalı var, Hektara maliyeti beş bin dolar. Yani beş milyar dolar para yatırılmış, bu tesislere bir dönüp bakmamız lazım. Çok küçük yatırımlarla bu tesisler işletilir. Bu birincisi.

İkinci konu, çiftçi eğitimine bu paranın binde birini, ikisini, üçünü harcamıyoruz. Şimdi siz beş bin dolar veya sekiz bin dolar bütçeye para yatırılıyorsunuz hektarına iki milyar dolar para harcıyorsunuz, ama bu ülkenin 50 bin, 100 bin dolarını çiftçi eğitimine harcamıyorsunuz. Bunu yapmadığımız sürece sulamadan istenilen gelişme sağlanamaz. 70-50 yıldır sağlanamamış, hala sağlanamıyor.

Sayın Başkanım üçüncü bir konu da; çiftçi eğitiminin yanında hiç kimse değinmedi, çiftçinin tarlasındaki ürün ile benim tükettiğim fiyatın arasında dört beş katı fiyat farkı var. Geçen sene bu çalışma için Ankara'dan 70 kilometre uzağa Ayaş'a gittim. Havucun kilosu 40-45 bin lira tarlada. Aynı havuç Dikmen pazarında 250 bin lira, Ayrancı pazarında 350 bin lira. Cumartesi günü aldım Ayrancı pazarından, Balgat pazarında da aynıydı. Pazar günü Ayaş'a, Beypazarı'na gittim 45 bin lira. Şimdi tarlada 45 bin lira, benim pazarımda 200-300 bin lira olan bir malın parası çiftçinin eline gitmiyor. Bu konu halledilmediği sürece bu çalışmalar havada kalır. Türkiye'nin bana göre birinci problemi çiftçinin kapısındaki fiyatla, tüketicinin kapısındaki fiyatın birbirine yaklaştırılması. Teşekkür ederim.

Oturum Başkanı: Tamam onu ben söylemişim, kooperatifçilik lazım onun için. Zaten kooperatifçiliğin esası o.

Ömer Faruk KOÇ: Edirne'den gelen arkadaşımız söyledi, doğrudur, enerji kullananlarda, diğerlerinde kooperatifler alanları geniş araziye sahiptir. DSI'ye önerdiğim modelde kullanıcılar birliği yerine sulama kooperatifleri olması gerekir. Aynı alanda sulama birlikleri genellikle Anadolu'da kurulur, ama Trakya bölgesinde sulama kooperatifleri olur. Bir diğer konu da, GAP'ın DSI'ye önerdiği bu modelin toplam maliyeti ne kadar? Bir maliyet çıktı mı? Yani şunu demek istiyorum: Boşa giden bir maliyet. Teşekkür ederim.

Oturum Başkanı: Ömer Faruk Beyin bilhassa sulama kooperatiflerinin geniş ölçekli de olabileceğini böyle söylemesi, çok önemli. Tabii o bahaneydi, üretici birlikleri için. Büyük kooperatifler bütün dünyada olabiliyor.

Evet başka konuşmak isteyen, soru sormak isteyen yoksa, Tarım Bakanlığı'ndan sayın Abdurrahman Ögüt Bey arkadaşımız birkaç kelime söyleyeceğim diyor. Buyurun.

Abdurrahman ÖĞÜT: Teşekkür ederim sayın Başkanım. Şimdi üç konu ben tespit ettim, arkadaşlarımızın konuşmasından ve sizin açıklamalarınızdan. Öncelikle sizin açıklamalarınızdan yola çıkarak bir konuyu bilgilendirmek amacıyla ifade etmek istiyorum. Üretici birlikleriyle ilgili bir konuyu gündeme getirdiniz. Malumunuz olduğu üzere üretici birlikleri yasasıyla ilgili çalışma 7. Beş Yıllık Planla Türkiye'nin gündemine girmiş bulunmaktadır. Asıl amacı AB'ye uyum, kooperatiflere sanki alternatif veya ikame gibi organizasyon bir modelmiş gibi tartışıldı. Bunun böyle olmadığı konuyu çalışan arkadaşlarımız tarafından çok iyi bilinmekle beraber, kamuoyunda bununla ilgili yeterli bilgi maalesef oluşmadı henüz. Bununla ilgili çalışmalar devam ediyor, onu dikkatinize sunmak istiyorum.

Oturum Başkanı: Sayın Ögüt, yalnız ben tasarımı aldım, okudum, ben de şimdiye kadar ki bütün tasarıları, hatta en son tasarımı da aldım. Orada kooperatiflere alternatif, öyle bir zannediliyor değil. Çünkü Üretici Birliği Kanunu'nda, alım satım, hatta birlikler kuruyor, merkez birliği kuruyor, yani devletin kontrolünde bir nevi kooperatif modeli yaratılmak isteniyor. Yani normal olarak AB'deki birlikler, üretici birlikleri, ekonomik faaliyetle uğraşmazlar. Alım, satım, sanayi için üretici birliği, öyle bir şey olmaz. Mesela bu, bir elma çeşidinin destekleme birliğidir. Veyahut bir hayvancılık cinsinin. Bunlar öyledir. Ama bizimkinde öyle değil. Kanun tasarısı, yine en son tasarı da elime geçti, hatta toplantıya geldiğinde ben tamamen karşı olduğum için toplantıya da katılmıyorum, çünkü ben böyle bir şeyin ülkemiz için zararlı olduğuna kanısındayım. Üretici birliği, aynen kooperatif modeli. Hatta birlik, merkez birliği koyuyor. Ve alım satım, çiftçi oraya verecek. Biz kooperatifler kurulmuş, binlerce kooperatif var. Devletin eğer parası varsa, yardım etmek istiyorsa, eskiden ta 70'li yıllarda biz kooperatiflere hibe yapmıştık, düşük faizli kredi. Verebilir, yön gösterebilir. Zaten gösteriyor, sizin göreviniz o. Şimdi bunları yapma varken, e kooperatifler dışında üretici birliği kendisi. Bunlar üvey evlat olacak o zaman, kendisinin öz evladı diye böyle destek vereceği bir kuruluş. Yani bunu halk böyle anlıyor değil, ben tasarımı aldım. Yine en sonunu dahi bana gönderiyorlar, çünkü arkadaşlarım. Okudum, hayret ettim, yani olacak şey değil üretici birliği modeli.

Yine mesela, Prof. Hakkı İnan'ın yeni kitabı çıktı. Tarım Ekonomisi. O da kitabında yazmış üretici birliklerini Hatta, Araştırma da yapmış. Eleştiriyor süt birliklerini, üretici birliklerini. İşte aynen sulama gibi. Üretici birlikleri bu bizim sulama birliğinin değişik bir türü. Ama ötekinde ekonomik faaliyette bulunuyor. Yani alım satım şey. O zaman ne oldu? Bu kooperatifin değişik hali.

Şimdi Avrupa'ya uyum. Ben de Avrupa'da okudum. AB'yi biliyorum. Orada üretici birliği farklı, kelimeyi yanlış tercüme ediyorlar. Yani Avrupa'da üretici, çiftçinin olan kuruluşa, birlik denir, yani çiftçilerin bir araya gelmesi. Bunun, bir arkadaşımız belirtti, yüzde 75'i kooperatiftir, hatta tamamı kooperatiftir. Ben de kooperatif modeli görüyorum, benim kitabım vardır, yani siz de görüyorsunuz. Bu kadar Avrupa'da diyoruz ki mesela Hollanda'da, Danimarka'da çiçeğin yüzde 100'ü kooperatifle satılıyor. O birlik ne yapıyor? Birlikler mi satıyor? Hayır, birlikler ancak belki belli bir cins için, belli şeyler için var. Yani çeşitli AB'de. Ama kooperatif modeli halen devam ediyor. Türkiye'de bunu ısrarla Tarım Bakanlığı getiriyor. Yani diyor ki, Avrupa'ya uyum. Hayır Avrupa'ya falan uyduğu yok. Türkiye'nin geneleksel devletçiliği. Mesela bizdeki kooperatiflerden tarım satışları, yeni işte kanun çıktı değiştirelim diye. Oraya Yeniden Yapılanma Kurulu kuruldu, Ticaret Bakanlığı dört yıl için devlet idare eder dedi, ne oldu? Tarım satış kooperatifi özerkleştirildi. İşte köy kooperatifleri özerk, Türkiye'deki kooperatifler özerk, Tarım Bakanlığı nedense yahut devlet, yahu acaba şunları elime alır mıyım? Ya ne yapacaksın alma sen, öbürlerine yardım et kooperatiflere. Paran varsa ver, git eğitim yap. İşte sulama kooperatifi, yardım et. E sulama kooperatifi iyi değiller, ben ona vermem. Canım iyi değilse yardım et, devletsin sen. Eğitim fonksiyonu yap, kredi ver, hibe ver. Yani çeşitli kolaylıklar göster. Televizyonda programlar yap, eğitim programı. Hepsini yapabilirsin. Sen bunları yapmıyoruz. E bunlar köylüyü idare edemiyor, ben devlet, vali, kaymakama birlik kurdurayım. Yanlış. Bu üretici birliğinde de kanun varsa hemen yanında okuyalım.

Abdurrahman ÖGÜT: Sayın Hocam fikirlerinize, düşüncelerinize saygı duyuyorum. İlminize de saygı duyuyorum. Ancak yapılan çalışma noktasında ben bilgi vermeye çalışıyordum Genel Kurula. Yani buradaki katılımcılara bilgi vermeye çalışıyordum.

Şimdi burada kanunun amacı, sizin ifade ettiğiniz boyuttan ziyade belirli ürünler üzerinde AB'deki örnekleriyle örtüşebilecek bir çalışmayı öngörmek. Ama şimdi bu tartışılabilir, eleştirilebilir. Zaten gelecek, bu platformlara gelecek bu yasa. O zeminlerde tartışılacak. O zaman elbette tabii artıları, eksileri daha net bir şekilde ortaya çıkacaktır. Ben bu konuda bir düzeltmeyi yapmak için açıklama yapma ihtiyacı duydum.

İkinci konu, Edirne'den gelen arkadaşımın ifade ettiği tarımsal kalkınma veya diğer tarımsal kooperatiflerin de sulama yapıp yapmaması konusu. Değerli arkadaşımız, 1989'dan evvel Tarım Bakanlığı tarafından kurulan tarımsal amaçlı kooperatiflerin sayısı 9 ayrı konudaydı. Eleştiriniz doğrudur. Aynı köyde hem köy kalkınma kooperatifi, hem orman köyünü kalkındırma kooperatifi, hem hayvancılık kooperatifi, hem benzeri bir başka kooperatifi kurmak gerekebiliyordu. İnsanlar istediği zaman, çünkü bu gönüllü bir hadiseydi, hür teşebbüstü, kurabiliyordu. Ancak bu söylediğiniz anlamda bir yönetim israfına sebebiyet veriyordu. Aynı kişilerin kurup organize ettiği, yönettiği bir yapıydı. Ve nitekim tarımsal kalkınma kooperatif modeli bu söylediğiniz ihtiyaçtan kaynaklanmıştı. Sulama kooperatifçiliği neden bu işin dışında kalmıştır? Çünkü sulama kooperatifinin ortaklarını, diğer tarımsal kooperatifin ortaklarından ayıran bir temel özelliği var. Bu da nedir? Sulama alanı içerisinde arazisi olma temel şartı var. Şimdi siz tarımsal bir kooperatife köyde oturan veya o bölgede oturan herkesi almak durumundasınız, ama sulama kooperatifine ortaklığın temel şartı, sulama hinterlandında arazisinin bulunması şartı. Dolayısıyla bağımsız kooperatif olma esprisinin temel kaynağı bu olmuştur. İkincisi, buradan Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nden arkadaşlarımız da var, DSİ'den de. İşletmelerin devredilmesi noktasında da bu temel tercih ortada olduğu için sulama kooperatifleri bağımsız bir kooperatif olarak çalışmalarını sürdürmüştür. İyi de olmuştur bize göre. Nitekim bugünkü yapılanmada yerini almış ve bugünkü bu zemini oluşturmuşlardır.

Diğer bir konu da arazi toplulaştırılması konusunda arkadaşımız soru sormuştu. Bunu Köy Hizmetleri'nden bir arkadaşımız cevaplarsa daha doğru bilgileri üretmiş oluruz. Ancak

var. DSİ'yle Köy Hizmetleri arasındaki ödenek dengesizliği ve eşgüdümsüzlük nedeniyle kullanıma açılmayan kuyular, üretime katkı sağlayamıyor, hem de açılan kuyular zaman içerisinde elverişsiz/kullanılamaz hale geliyor.

Diğer bir konu, arazi toplulaştırma konusunda da, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü ve DSİ arasındaki ödenek dağılımının farklılığı nedeniyle Köy Hizmetleri bunu yapamıyor görünüyor. Oysa gerekli parasal kaynak sağlandığı an, hem teknik altyapısıyla hem uzman personeliyle Köy Hizmetleri yılda 60-70 bin, daha da yukarı 80-90 bin hektar alanda arazi toplulaştırması hizmeti verebilir.

Bir yaklaşım farkı var. Su Yasası gündeme geldi, çıkarılamıyor. Arazi Topplulaştırma Yasası, Başbakanlık'tan Meclise inemiyor. Topraklarımızın yasası yok, Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı, kısa adıyla Toprak Yasası Meclise gelemiyor. Ama 15 günde 15 yasa arasına Şeker Yasası, Tütün Yasası girebiliyor. Bu bir bakış açısı ve tarımımızın sorunlarını çözecek bir bakış açısı değil.

Ve birliklerle kooperatifler arasında, çok net olarak kooperatifler aleyhine devlet destekli haksız rekabet var. DSİ'nin birliklere devrini bir kolaycılık, yani onlara devretme kolaycılığı olarak da görmemek lazım, bunu bir bütünün parçaları olarak görmek lazım.

Bu ülkede bir süreç yaşanıyor. Önce KİT'ler ve tarımsal KİT'ler özelleştirildi. Sonra kamu bankaları, sonra da kamu hizmet alanları. Nedir kamusal hizmet alanları? Örneğin, altyapılar. DSİ, bir KİT değildir. Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü, bir KİT değildir, onları özelleştiremezsiniz. Ama taşeronlaştırırsınız, yerelleştirirsiniz, o şekilde onun elindeki gücü alırsınız, başka bir yere aktarırsınız. Bu bağlamda sulama birlikleri bir yerelleşmedir.

Yerelleşmenin son ayağı da Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün kapatılmasıdır. Şu anda gündemde olan Mahalli İdareler Yasa tasarısında Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün tümüyle kapatılması gündemde. Tarım Bakanlığı'nın sadece bölge teşkilatı değil, Köy Hizmetleri'nin bölge teşkilatı değil, Tarım Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı vd. tümünün il teşkilatları kaldırılıyor. Tümü, vali ve kaymakamlara bağlanıyor. Niçin?

Buradan benim çıkaracağım sonuç şu: Ulus devlette, ulusal güçleri belli kişiler kolay kolay etkileyemez. Ama siz belli şeyleri, küçük güçlerin emrine verirseniz, bir valiyle, bir kaymakamla bir uluslararası şirket yan yana gelir, çok rahat pazarlık yapar ve istediğini alır ve o hizmet alanı yerli ve özellikle yabancı uluslararası güçlere çok rahat bir şekilde açılabilir.

Çözüm için ulusal stratejiler, ulusal çıkarlar gündeme gelmeli. Bunlar yapılabilecek şeyler, yapılamayacak şeyler değil. Ama bu çözüm güçlü bir irade gerektirir.

Oturum Başkanı: Teşekkürler sayın Suiçmez. Evet buyurun sayın Bakan, Tabii rica ederim. Ben zaten sizin söz almanızı istiyordum, bu konuda siz ne düşünüyorsunuz diye görüşünüzü paylaşmanızı istiyordum.

Mehmet KOCABATMAZ (Eski Devlet Bakanı): Çok saygıdeğer Başkanım, Sayın Hocam, Değerli Panelistler, Çok Değerli Katılımcılar, Hepinizi Saygıyla selamlıyorum.

Ben aslında bu toplantıda konuşmamak istemişim, ama Sayın Hanımefendinin cesaretli konuşması karşısında, artık susmanın bize hiçbir şey kazandırmayacağını, bugüne kadar susup da, uzmanı olan kişilerin görevlerini yaptıkları dönemlerde bir iş yapamadıklarının tespitini çok güzel açıkladılar. Ben de bu yüzden ayrıldım diyebildiler.

Artık demokratik halk kuruluşları, kooperatifçilik, gelin arkadaşlar birleşin, sesinizi duyurun, korkmayın, feodal yapıyı Türkiye'nin her tarafında yaygınlaştırmayalım. Evet su birliklerinin bugün Türkiye'deki yapmış olduğu ve bazı kişilerin rant peşinde koştukları belli. Bir basit yönetmelikle ele geçirdikleri ve birilerinden de teşvik aldığı bu çok aziz dediğimiz su gibi kaynağın, bu şekilde çarçur edilmesi yazık.

Kooperatifçiliğin ta Köy Enstitülerinin kurulmasıyla ülkede filizlenen ve korkulu bir komünist lafının bugün kooperatifçiliği de içine aldığı bir korkuyla daha ne zamana kadar yaşacaksınız arkadaşlar? Lütfen korkmayın, bu ülke artık bilenlerin, konuşanların ülkesi olsun.

İstirham ediyorum. Evet, biz de iktidarımızda çiftçilere gerekeni yapamadık. Bunu açıkça söylüyorum, özür diliyorum da. Ama gayret ettik. Bir şeyler yapma adına gayret ettik. 2100 kuyum açık. Ama bir türlü teşkilatı geçiremiyorum. Sulayamadık. Çiftçi doğrudan destekte her ne dense kaldırılırken, bir yabancı uzman Türkiye’de çiftçiye gidiyor, desteği kaldırılıyorsunuz diyor. Feryat ediyor, ondan sonra 300 trilyon liralık ödenek koyuyorsunuz bütçenize. Lütfen bunları görün, görmenizin zamanıdır. Seslendirin.

Diğer taraftan sayın dokuzuncu Cumhurbaşkanımın verdiği çok çarpıcı bir örnek var. Diyor ki; sanayideki bir işçim, köylümün yedi kişisinin aldığı para. Bu ayıptır ayıp. Bu çok ayıptır. Neden mi? Eğer bir işçim bugün istihdam edilen bir işçi, 70 milyar, 80 milyar liraya mal oluyorsa yatırım adına, sen bana 70-80 milyar TL çiftçimi ver, ben 20 kişiyi birleştireyim, o 20 kişinin çocuklarıyla yaşamını sağlayayım. Arkadaşlar hesap ortada. Bir işçinin istihdamı için sanayide bugün 70-80 milyar lira harcanyor. Ben 70-80 milyar liraya köylümü organize ettiğim zaman, kooperatifleştirdiğim zaman, 20 aileyi çoluğuyla çocuğuyla bakmayı taahhüt ediyorum, taahhüt.

Onun için yeter artık sustuğumuz. Bu ülkede konuşmanın zamanı gelmiştir. Özellikle kooperatifçiliğin canlanması açısından elinizden geleni yapın, konuşun buralarda. Ben katılımcıları, özellikle hocam kooperatifçilik alanında yaptığımız bütün hizmetler için, teşekkür ediyorum.

657 sayılı yasada da bazı maddelerin değiştirilmesinden yanayım. Konuşma adına, özgürlük adına, düşünce adına.

Teşekkür ederim, saygılar sunuyorum.

Oturum Başkanı: Teşekkürler sayın Bakan. Efendim, sizin sulama birliği miydi? Ben en son Başkana verecektim sözü ama, siz mi konuşuyorsunuz?

Soru: Manisa Sulama Kooperatifleri Birliği Başkanı adına söz aldım. Efendim merak etmişimdir ben de yıllardır. Kafam bir türlü basmamıştır. Bu sulama birliklerinin su tahsilatlarına para alma yetkisi hangi yasayla yetkilendirilmiş, onu çok merak ediyorum. Lütfedip bu konuyu bir açmak istiyorum, bu soruyu sormak istiyorum.

Baki Remzi SUIÇMEZ: Bu konuda Danıştay’ın iki tane kararı var, bunlar alamaması yönündedir, ama şu anda fiilen alınıyor.

Soru: Yürütmeyi durdurmayla ilgili Bölge İdare Mahkemelerine müracaat edemez miyiz sulama kooperatifleri bölge birlikleri adına? Bunu durduramaz mıyız?

Oturum Başkanı: Onu hukuken düşürebilirsiniz, yani hukukçular bilir tabii. Biz teknik de, esasında bu hukuki yönünü konuşabiliriz hukukçularla.

Soru: 6200 sayılı yasanın ikinci maddesi şöyle bir şey söyler: DSİ, tesisleri işletmek üzere özel ve tüzel kişiliği ait olan kişilere devir yapabilir. Buna istinaden 1930 yılında çıkarılmış Belediye Yasası’nın 26. maddesinde şöyle bir madde var: Belediye hududu içerisindeki parkları işletmek üzere belediyeler sulama birliği kurar. Bu iki maddeye istinaden DSİ sulama birliklerini kurdu.

Oturum Başkanı: Efendim, açıklama aynı konuda mı?

Soru: Aynı konuda. Şimdi Danıştay'ın iki kararı Őuna y6nelik: DSİ, tahsilat yetkisini başka bir kuruma devredemez. Ancak uygulama da Őu: Birlikler aÇık senet alıyor. Bu Şekilde tahsilat yapıyor.

Oturum Başkanı: Efendim size doyum olmaz, saat 18. Çok yararlı bir toplantı oldu. 6zellikle zannediyorum sulama kooperatifçiliğimize g6ç vermiŐtir bu, yollarının doğru olduğunu g6stermektedir. Sulama birliği ve kooperatif tartıŐması çok g6zel bir Şekilde yapılmıŐ oldu. Ben yararlı sonuçlar elde edildiği kanısındayım. Hepinize sabırlarınız için teŐekk6rler, sağ olun.
Sayın Başkan, kapanıŐ konuşması için buyurun l6tfen.